TECHNICAL UNIVERSITY OF CRETE

Ψηφιακή Επεξεργασία Σήματος $TH \Lambda 302$

Εργαστήριο 2

Authors:

Ισίδωρος Πατεράχης ΑΜ: 2017030091 Μαρίνου Ιωάννα ΑΜ: 2016030143 Σπυριδάχης Χρήστος ΑΜ: 2014030022

LAB30242846

November 12, 2019

Άσχηση 1

Αρχικά το σύστημα το οποίο μας δίνεται απεικονίζεται παρακάτω, ενώ ξέρουμε ότι είναι ένα αιτιατό, γραμμικό και αμετάβλητο κατά τη μετατόπιση. Επίσης γνωρίζουμε ότι για τη συχνότητα δειγματοληψίας ισχύει ότι $f_s=1Hz$. Τέλος, γνωρίζουμε ότι το $G_1(z)$ περιγράφεται από την εξίσωση διαφορών k(n)=0.9k(n-1)+0.2x(n) και το $G_2(z)=\frac{1}{z+0.2}$.

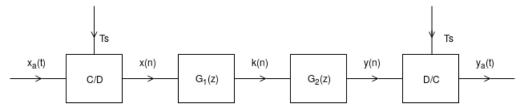

Image 1.1: Given system

a)

Για το πρώτο μέρος σχετικά με εύρεση της συνάρτησης μεταφοράς γνωρίζουμε ότι ισχύει:

$$H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} \tag{1}$$

Μη γνωρίζοντας άμεσα ούτε το Y(z) ούτε το X(z) πρέπει να βρούμε μέσα από τα δεδομένα ένα τρόπο να τα υπολογίσουμε. Ξέρουμε όμως ότι συνελίξεις στο πεδίο του χρόνου είναι πολλαπλασιασμοί στο πεδίο Z οπότε βλέπουμε ότι ισχύει:

$$X(z) * G_1(z) = K(z) \Rightarrow \left| X(z) = \frac{K(z)}{G_1(z)} \right|$$
 (2)

$$K(z) * G_2(z) = Y(z) \Rightarrow \boxed{Y(z) = K(z)G_2(z)}$$
(3)

Από τις εξισώσεις (1), (2) και (3) βλέπουμε ότι για την συνάρτηση μεταφοράς ισχύει:

$$H(z) = \frac{K(z)G_2(z)}{\frac{K(z)}{G_1(z)}}$$
$$= \boxed{G_1(z)G_2(z)}$$
(4)

Το $G_2(z)$ μας δίνεται, οπότε πρέπει να υπολογίσουμε και το $G_1(z)$. Πρώτο βήμα είναι να δημιουργούμε τον Z-Transform του k(n).

$$K(z) = 0.9z^{-1}K(Z) + 0.2X(z) \Rightarrow$$

$$K(z) = \frac{0.2X(z)}{1 - 0.9z^{-1}}$$
 (5)

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι στην (5) εμφανίζεται το X(z) συνεπώς από την (5) και (2) καταλήγουμε ότι:

$$G_1(z) = \frac{0.2}{1 - 0.9z^{-1}} \tag{6}$$

Πλέον έχουμε ότι χρειαζόμαστε για τον υπολογισμό της συνάρτησης μεταφοράς, δηλαδή το $G_1(z)$ και το $G_2(z)$ άρα:

$$H(z) = G_1(z)G_2(z)$$

$$= \frac{0.2}{1 - 0.9z^{-1}} * \frac{1}{z + 0.2}$$

$$= \frac{0.2}{(1 - 0.9z^{-1})(z + 0.2)}$$

$$= \frac{0.2}{z - 0.9 + 0.2 - 0.18z^{-1}}$$

$$= \frac{0.2}{z - 0.7 - 0.18z^{-1}}$$

$$= \frac{0.2z^{-1}}{1 - 0.7z^{-1} - 0.18z^{-2}}$$
(7)

Όσον αφορά την εξίσωση διαφορών προκύπτει ότι:

$$\begin{split} H(z) &= \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{0.2z^{-1}}{1 - 0.7z^{-1} - 0.18z^{-2}} \Leftrightarrow \\ Y(z) &- 0.7z^{-1}Y(z) - 0.18z^{-2}Y(z) = 0.2z^{-1}X(z) \end{split}$$

Άρα από τον αντίθετο μετασχηματισμό Ζ καταλήγουμε ότι:

$$y(n) - 0.7y(n-1) - 0.18y(n-2) = 0.2x(n-1) \Leftrightarrow$$

$$y(n) = 0.7y(n-1) + 0.18y(n-2) + 0.2x(n-1)$$
(8)

b)

Αφού είχαμε βρει την συνάρτηση μεταφοράς, μπορούσαμε να σχεδιάσουμε το διάγραμμα πόλων - μηδενικών με την χρήση του ΜΑΤLAB.

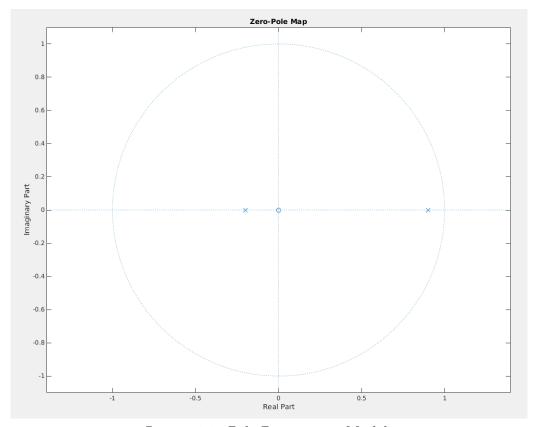

Image 1.2: Pole-Zero map on Matlab

c)

Για να είναι BIBO ευσταθές το σύστημα, όπως έχουμε δει και από την θεωρία πρέπει να ισχύει ότι ο ROC (Region of convergence) περιλαμβάνει το μοναδιαίο κύκλο (|z|=1). Επίσης ξέρουμε ότι το σύστημα είναι αιτιατό πράγμα που σημαίνει ότι είναι σίγουρα δεξιόπλευρο. Άρα η περιοχή σύγκλισης του ξεκινάει από ένα κύκλο και εκτείνεται προς το $\pm\infty$.

Συνεπώς $|z|>|r_1|$, με την χρήση του σχεδιάγραμμα μηδενικών - πόλων του παραπάνω ερωτήματος βλέπουμε ότι η τιμή του $r_1=0.9$ πράγμα που σημαίνει ότι περιλαμβάνεται ο μοναδιαίος κύκλος άρα το σύστημα είναι BIBO ευσταθές.

d)

f)

Άσκηση 2

Δίνεται η συνάρτηση μεταφοράς:

$$H(z) = \frac{4 - 3.5z^{-1}}{1 - 2.5z^{-1} + z^{-2}}, |z| > 2$$

a)

Η θεωρητική ανάλυση της συνάρτησης μεταφοράς είναι η εξής:

Βρίσκονται οι πόλοι λύνοντας την δευτεροβάθμια εξίσωση. Σπάει ο αριθμητής και βρίσκονται οι συντελεστές του μέσω της μεθόδου χρήσης των Α-Β.

$$1 - 2.5z^{-1} + z^{-2} = 0$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-2.5)^2 - 4 * 1 * 1 = 6.25 - 4 = 2.25$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{2.25} = 1.5$$

$$p_{1,2} = \frac{2.5 \pm \sqrt{\Delta}}{2} = \frac{2.5 \pm 1.5}{2} \Rightarrow p_1 = 2 \text{ and } p_2 = 0.5$$

$$\begin{split} \frac{4-3.5z^{-1}}{1-2.5z^{-1}+z^{-2}} &= \frac{A}{1-p_1z^{-1}} + \frac{B}{1-p_2z^{-1}} \\ &= \frac{A}{1-2z^{-1}} + \frac{B}{1-0.5z^{-1}} \\ &= \frac{A(1-0.5z^{-1}) + B(1-2z^{-1})}{(1-2z^{-1})(1-0.5z^{-1})} \Leftrightarrow \\ A(1-0.5z^{-1}) + B(1-2z^{-1}) &= 4-3.5z^{-1} \Leftrightarrow \\ A-0.5Az^{-1} + B-2Bz^{-1} &= 4-3.5z^{-1} \Leftrightarrow \\ A+B-(0.5A+2B) &= 4-3.5z^{-1} \end{split}$$

Συνεπώς:

$$A + B = 4 \Leftrightarrow A = 4 - B$$

$$0.5A + 2B = 3.5 \Leftrightarrow A + 4B = 7 \Leftrightarrow 4 - B + 4B = 7 \Leftrightarrow 3B = 3 \Rightarrow B = 1$$
 and $A = 3$

Άρα:

$$H(z) = \frac{3}{1 - 2z^{-1}} + \frac{1}{1 - 0.5z^{-1}}$$

Το αποτέλεσμα επαληθεύεται μέσω ΜΑΤΙΑΒ:

Image 2.1: Matlab result

b)

Το σύστημα είναι αιτιατό για |z|>2. Για δεξιόπλευρο όρο ισχύει η ιδιότητα:

$$\frac{K_i * Z}{Z - A_i} \Longleftrightarrow K_i * (A_i^n) * u(n)$$

Οπότε προκύπτει το αποτέλεσμα:

$$3*(2^n)*u(n) + (0.5^n)u(n)$$

Το αποτέλεσμα επαληθεύεται μέσω ΜΑΤΙΑΒ:

Image 2.2: Matlab result